

Distribucijski šator

Tea Škokić

U **kampu u Slavonskom Brodu** distribucijski je šator u pojedinim razdobljima svoga postojanja bio mjesto obaveznog prolaska izbjeglica nakon što su prošli policijsku registraciju. U šatoru su radile i surađivale međunarodne i lokalne humanitarne, vjerske i nevladine organizacije, agencije i udruge te policija.

Distribucijski šator u ovom je kampu bio obilježen specifičnom cirkulacijom, odnosno činjenicom da se u njemu većina ljudi kretala i opskrbljivala potrebnim stvarima između izlaska i ulaska u vlak. To se kretanje očitovalo i u izgledu šatora, koji je s jedne strane imao ulaz, a s druge izlaz te je svojom organizacijom sugerirao brzu protočnost i zadovoljenje humanitarnog principa **pravedne distribucije** hrane, odjeće i obuće te higijenskih potrepština izbjeglicama.

U višemjesečnom postojanju njegova se svrha spontano i sporadično mijenjala od prostora s brzim protokom izbjeglica kojima se preko ograde uručuju donacije do mjesta raznorodnih i višesmjernih verbalnih i neverbalnih komunikacija, naracija i emocija između ljudi koji trebaju pomoć i onih koji ju u rudimentarnom obliku materijalnih stvari dijele. Tu je promjenu pratio i unutrašnji izgled šatora, koji je u pojedinim trenucima nalikovao dućanu s policama i vješalicama te volonterima koji su nastojali poput iskusnih prodavača prepoznati potrebu izbjeglica i uslužiti ih. Time je distribucijski šator pružao privid normalnosti i dojam bazara, u kojem se odvijala praksa (suženog) slobodnog izbora i odabira donirane robe (Škokić i Jambrešić Kirin 2017).

Distribucijski šator, 18-21. siječnja 2016. Foto: Tea Škokić Distribucijski šator, 5-7. veljače 2016. Foto: Tea Škokić

Distribucijski šator, 11-14. veljače 2016. Foto: Tea Škokić

Dok je u ostatku kampa sloboda kretanja za izbjeglice, ali i većinu volontera, bila smanjena pa i onemogućena, distribucijski šator u kojem su se dijelili rabljena ili nova odjeća i obuća, higijenski paketi za žene, osnovni paketi za malu djecu te deke i čaj, bio je mjesto na kojem su se ljudi donekle mogli slobodnije kretati i zadržavati te u kojem je dolazilo do komunikacije između volontera i izbjeglica. U njemu su volonteri mogli uočiti treba li netko liječničku pomoć ili ga uputiti u šator UNICEF-a i udruge RODA, tzv. **Rodin šator**, gdje su majke mogle nahraniti i presvući djecu. U šatoru se nalazio i ograđeni odjeljak za spajanje obitelji s ispisanim fotografijama nestalih i izgubljenih članova obitelji ili prijatelja. Distribucijski šator bio je i mjesto povremenih prijepora između humanitarnih organizacija, ponajprije organizacije zadužene za vođenje službenog skladišta iz kojeg se dopremala odjeća i obuća u šator, s manjom volonterskom organizacijom koja je vodila skladište nevladinih organizacija, oko kvalitete i prikladnosti odjeće i obuće koja se dijeli. Tenziju su proizvodili manjak odjeće odgovarajuće veličine, posebice nedostatak obuće, nejasni kriteriji kada i što se dovozi iz skladišta, nesortirana roba neadekvatna za zimsko godišnje doba, poderana, rasparena i prljava odjeća koja dolazi iz službenog skladišta te nastojanje Hrvatskog Crvenog križa i UNHCR-a, kao najvećih organizacija koje su djelovale u šatoru, da odvoje svoj dio donacija i onemoguće volonterima drugih organizacija da ih dijele.

5. 3. 2022.

Literatura

Škokić, Tea i Renata Jambrešić Kirin. 2017. „Shopping centar nenormalne normalnosti: etnografija distribucijskog šatora u izbjegličkom kampu u Slavanskom Brodu“. U *Kamp, koridor, granica: studije izbjeglištva u suvremenom hrvatskom kontekstu*. Emina Bužinkić i Marijana Hameršak, ur. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, Centar za mirovne studije, Fakultet političkih znanosti – Centar za istraživanje etničnosti, državljanstva i migracija, 81-100.